A°. 1852. N°. 272.

Opregte Woensdagsche
HAARLEMSCHE COURANT
van 17 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 14 November.

De telegraaf meldt uit Weenen, dat het organ van het oostenrijksche ministerie een breedvoerig betoog heeft medegedeeld, betreffende de ontwikkeling van het keizerlijke vraagstuk in Frankrijk. Daarin komt voor, dat de vijandschap tusschen het opperhoofd van den Staat en de partij der wanorde een zedelijken waarborg oplevert voor het bestaan van het Keizerrijk, maar ook regt geeft om hoop te voeden op het behoud van den vrede: — dat niet alleen de roem, maar ook de val van *Napoleon* een deel uitmaakt van de nalatenschap der keizerlijke overleveringen; — dat de staatkunde van Oostenrijk steeds heeft medegebragt, om de fransche staatsvormen te erkennen, zoodra die krachtig gevestigd waren, en dat deze Staat daarbij zal volharden, zonder daardoor in tegenspraak te geraken met de beginselen der legitimiteit; — dat de nieuwe beheerscher van Frankrijk voor den een zal zijn een uitverkorene des volks: voor den ander een erfgenaam des Keizers; voor een derde eene noodzakelijkheid; maar dat het voor hem ongeraden zoude wezen, om met het buitenland een strijd te beginnen, door titels aan te nemen, of zich eene bevoegdheid toetekennen, die evenmin op daden als op regten gegrond zijn: — dat de roeping van stichters van dynastien bestaat in het banen van den weg voor hunne nakomelingen, en geenszins in het opnemen van bezwaren, welke hunne voorgangers hun hebben gelaten.

— In Weenen werd dezer dagen, op grond van berigten uit Londen, verzekerd, dat de oudste dochter van H. M. de Koningin van Engeland tot echtgenoot van den zoon van den *Prins van Pruissen*, den vermoedelijken, erfgenaam van de pruissische Kroon, bestemd is.

PARIJS, 14 November.

De Prins-Voorzitter bevindt zich nog steeds te Fontainebleau, en het schijnt nog onzeker te zijn, wanneer hij van daar zal terugkeeren. Onder de hooggeplaatste personen, die zich derwaarts hebben begeven, moet de engelsche gezant, lord *Cowley*, worden genoemd. Sommigen hebben gedacht, dat deze staatsman uitgenoodigd was geworden, om aan de jagt-vermaken deeltenemen. Later is het echter gebleken, dat dit niet het geval is geweest, en dat lord *Cowley* slechts afscheid heeft genomen van den Prins, voor zijn vertrek naar Engeland ter bijwoning der begrafenis-plegtigheid van zijnen bloedverwant, den hertog *van Wellington*.

Allerwegen houden de prefecten zich thans bezig met het nemen van maatregelen, opdat, zoo mogelijk, bij de stemming van 21 en 22 November aanstaande een eindcijfer worde verkregen ten gunste van den aanstaanden Keizer, 't welk dat van December 1851 evenaart. De tijd zal leeren, of de genoemde hooggeplaatste ambtenaren in staat zijn, om de thans bestaande onverschilligheid te overwinnen. De gewezen ultra-Democraat *Chapuis de Montlaville*, prefect in het dep. van de Boven-Garonne, onderscheidt zich ook ditmaal weder door zijnen bonapartistischen ijver. De proclamatie, waarbij hij de bevolking in dat gewest aanspoort om ten gunste van *Lodewijk Napoleon* te stemmen, eindigt met de navolgende opgewondene zinsnede: „Zoodra daadzaken op eene zoo schitterende wijze spreken, zoodra *Lodewijk Nopoleon* zelf zijne stem doet hooren, is het niemand veroorloofd op zijne beurt het woord optevatten. Alles wat nog verder in 't midden mogt worden gebragt, zou slechts strekken tot verzwakking van den indruk, welke steeds wordt te weeg gebragt door de souvereine en heerlijke taal van den Vorst."

Meer gematigd laat zich heer *de Migneret*, prefect te Limoges, uit. Deze spoort de stemgeregtigden aan om als een eenig man de inspraak te volgen van het vaderlandslievende gevoel, 't welk hen bezielt. Volgens dien prefect, wenscht het Hoofd van den Staat veel te verkrijgen voor de natie, en zal de aanstaande Keizer zich geheel toewijden aan de bevordering van 's lands belangen.

De uitgeweken Democraten, die zich te Londen bevinden, houden het voor wenschelijk, dat hunne staatkundige medestanders hier te lande aan de stemming geen deel zullen nemen. Te oordeelen naar de wijze, waarop de schrijvers van het republikeinsche orgaan *le Siècle* zich uitlaten, zal die raad geen ingang vinden en de republikeinsche oppositie bijkans overal mede stemmen.

De bewindslieden schijnen te meer te hechten aan eene overgroote meerderheid ten gunste van den aanstaanden Keizer, omdat onder het eerste Keizerrijk driemalen een beroep op de natie is gedaan, en de Regering destijds telkens door een grooter getal stemmen ondersteund is.

In de gegevene omstandigheden is de ondersteuning, welke de Regering van de zijde der hooge geestelijkheid ondervindt, gewisselijk voor haar van het grootste belang. De bisschop van Rennes heeft dezer dagen een voorbeeld gegeven, 't welk buiten twijfel navolging zal vinden bij de overige hooge prelaten, en tot de geestelijken in zijn kerspel de navolgende circulaire gerigt:

„Mijne heeren, waarde mede-arbeiders! Overal in het kerspel vraagt men ons naar de rigting, die zal behooren te worden gevolgd bij de stemming over het volks-besluit, welke op 21 en 22 November is bepaald.

„Nimmer hebben wij getracht de verantwoordelijkheid van ons aftewerpen, zoodra wij begrepen dat wij ons oordeel moesten uitbrengen over eenige zaak, welke in betrekking stond met onze herderlijke waardigheid, en het is om die reden, dat wij in den eenvoud onzer harten u openlijk het navolgende kenbaar maken: „Steunt en laat al de bewoners uwer gemeente, die in u vertrouwen stellen, stemmen ten gunste van het Senaats-besluit, 't welk aan de bekrachtiging van geheel Frankrijk zal worden onderworpen: dat allen het afdoende *ja* in de stembus werpen."

„Mijne heeren en waarde mede-arbeiders, gij zijt te zeer bekend met de onafhankelijkheid van ons karakter en de belangeloosheid onzer persoonlijke bedoelingen, dan dat gij den raad, welken wij u met de meestmogelijke openhartigheid hebben gegeven, aan eenig ander oogmerk zult toeschrijven, dan aan onzen wensch tot bevordering der heiligste belangen van godsdienst, maatschappij en huisgezin, die thans evenzeer, ja welligt nog meer dan in 1848 worden bedreigd.

„Dat alzoo ieder in het district van Rennes ditmaal, even als in de beide vroegere gewigtige tijdperken, alle persoonlijke denkbeelden en bedoelingen ter zijde stelle, ten einde alleen het oog te vestigen op ons ongelukkig vaderland, 't welk slechts door *Lodewijk Napoleon* voor eenen algeheelen ondergang kan worden gevrijwaard.

„Wat u, mijne waarde mede-arbeiders, aangaat, zoo verzoek ik u, om, even als in de laatstverloopene vier jaren, ook thans weder optetreden als raadgevers van uwe gehoorzame kudde; om, even als vroeger, voortegaan met het prikkelen der van natuur onverschilligen en het leiden der onbedrevenen, opdat allerwegen ten gunste der Regering moge worden gestemd. Bekommert u daarbij over niets hoegenaamd. Is het noodig, beroept u dan op ons gezag, tot dekking uwer eigene verantwoordelijkheid, en stelt uwen bisschop aansprakelijk voor een maatregel, welken hij zonder aarzeling, zonder eenig zelfverwijt, met zijn geweten overeen kan brengen, omdat hij vast overtuigd is, dat het hier geldt de betrachting van eenen pligt."

De bisschop gelast, dat deze circulaire tot aan den 21sten November bij gelegenheid van elke openbare godsdienst-oefening zal worden voorgelezen. — De Regering zal zeer zeker tevreden zijn met den door den genoemden prelaat gedanen stap op zich zelven beschouwd. Of zij echter haar zegel zal hechten aan het beweren van den bisschop, dat thans meer dan in 1848 en 1849 de godsdienst, de maatschappij en het huisgezin worden bedreigd, kan men bezwaarlijk aannemen.

— In den *Moniteur* is eene circulaire van den minister van Onderwijs opgenomen, waarin aan de hoogleeraren, welke verbonden zijn aan de scholen van den Staat, last wordt gegeven om dagelijks aanteekening te houden van de door hen met hunne kweekelingen behandelde onderwerpen. Het doel van dit dagboek, 't welk alle weken zal moeten worden nagezien door de censoren der scholen, en steeds ter beschikking moet worden gehouden van de inspecteurs voor het onderwijs, is, om eenheid te behouden in de leerwijze en om de hoogleeraren te noodzaken, om zich in alles te blijven houden aan het laatstelijk van regeringswege uitgevaardigde programma van onderwijs.

— Het protest van den graaf *van Chambord* is in de departementen heimelijk, doch vrij algemeen verbreid geworden. Het heeft, zooals verwacht werd, weinig indruk gemaakt. Hier en daar heeft de overheid personen laten gevangennemen, die zich al te ijverig met de verbreiding van dat stuk bezighielden.

— De algemeene aandacht is thans gevestigd op den eigendoms-overgang van het dagblad *le Constitutionnel*. De heer *Mirès*, eigenaar van het dagblad *le Pays*, moet, naar men van onderscheidene zijden verzekert, gedurende de laatste maanden veel geld hebben gewonnen door middel van beurs-speculatien, en daardoor in de gelegenheid gesteld zijn geworden, om den heer *Veron*, zijnen gevaarlijksten mededinger, voor den eigendom van het door hem bestuurde dagblad aan klinkende munt eene som te betalen van omstreeks 2 millioenen fr. De gewezen minister van Binnenl. Zaken, de heer de *Morny*, zal, als mede-eigenaar van het genoemde dagblad, een gedeelte van die som ontvangen.

Men voegt daarbij, dat de bewindslieden den heer *Veron* dringend hebben aangespoord, om de hem, door den heer *Mirès*, aangeboden voorslag aantenemen en hem de verzekering hebben gegeven, dat niemand anders dan hij zou benoemd worden tot de waardigheid van opper-intendant voor de schoone kunsten en wetenschappen; welke waardigheid, te gelijk met de invoering van den keizerlijken regeringsvorm, in 't leven zal worden geroepen.

Denkelijk zal de heer *de la Guerronnière* belast worden met de administratie van den *Constitutionnel* en de heer *Granier de Cassagnac* met die van *le Pays*, het aanstaande *Journal de l'Empire*.

— *Abd-el-Kader* heeft, dadelijk na zijne terugkomst te Amboise, eene plegtige godsdienst-oefening bijgewoond en daarbij, volgens opgaven, die van eene napoleontische zijde afkomstig zijn, de zegeningen des Hemels afgesmeekt over zijnen weldoener, den aanstaanden Keizer.

Thans reeds wordt verzekerd, dat de Emir bij zijn tweede bezoek van Parijs, zal worden vergezeld door zijne vrouwen, zijne moeder en zijne kinderen. De arabische vrouwen vertoonen zich nooit anders in het openbaar dan gesluijerd. Toen de Emir het berigt ontving, dat hij uit zijne gevangenis te Amboise zou worden outslagen, heeft hij, in tegenwoordigheid van den kollonel *Boissonnet*, den sluijer van voor het aangezigt zijner vrouw weggenomen en den genoemden bevelhebber gezegd, dat hij hem geen grooter blijk kon geven van zijne vreugde en erkentelijkheid.

Gedurende zijn verblijf te Parijs, ontving de Emir dagelijks gemiddeld 50 brieven. In de meeste werd slechts zijne naamteekening verzocht, doch het schijnt ook niet te hebben ontbroken aan aanvragen, om geldelijken onderstand.

PARIJS, 15 November.

De Regering beklaagt zich in den *Moniteur* zoowel over de pogingen der Democraten, als over die der Legitimisten, om op de stemming des volks voor het herstel van het Keizerrijk invloed uitteoefenen, en vooral over het manifest van den Hertog van *Chambord*, maar verklaart, vertrouwen te stellen op het gezond verstand der menigte.

'SGRAVENHAGE, 16 November.

Aan den heer *J. E. Slot* heeft Z. M., bij besluit van 15 Nov., op zijn verzoek eervol ontslag verleend als burgemeester van Meppel.

— Bij besluit van 11 Nov. is door Z. M. aan den heer *F. J. Carré*, commies bij het depart. van Buitenl. Zaken, vergunning verleend tot het aannemen en dragen van het ridderkruis der Leopoldsorde, hem door Z. M. den Koning der Belgen geschonken.

— In de zitting van de Tweede-Kamer van gisteren heeft de heer *Bachiene* zijn voorstel, strekkende om eene enquête te gelasten, betreffende den accijns van het zout, nader toegelicht, en daarbij gewezen op den ongunstigen toestand van het bedrijf der zoutzieders. Hij heeft beweerd, dat, na de uitspraken van de mannen der wetenschap, en de menigvuldige aan de uitvoering der bestaande wet verbondene bezwaren, het pligtmatig is, om van het middel eener enquête gebruik te maken, ten einde in de eerste plaats te onderzoeken of het aannemen van het belgische stelsel van belasting in dezen, behoudens eenige wijzigingen, niet beter zoude werken, dan de thans bestaande wet, die aanleiding geeft tot zoodanige noodelooze kwellingen, dat reeds eene fabriek hare werkzaamheden heeft gestaakt.

De minister van Financien heeft daarop aangemerkt, dat elke nieuwe wet in den beginne moeijelijkheden baart, en dat dit ook met de onderwerpelijke heeft plaats gehad, zoodat zijne tusschenkomst gevorderd is geworden; dat hem daarbij is gebleken, dat men moet hooren en wederhooren: dat de opgave van den voorsteller, ten aanzien van den toestand van het bedrijf, wel wat sterk gekleurd is, en dat, indien men deszelfs voorstel mogt goedkeuren, hij minister hoopt, dat men niet alleen belastingschuldigen, maar ook ambtenaren zal hooren.

De heer *Meeussen* heeft zich tegen het voorstel verklaard, en doen opmerken, dat het oorspronkelijk was ingebragt, om de beraadslaging over de wet te doen uitstellen; — dat de Kamer zich niet daarmede heeft vereenigd, en de wet met eene groote meerderheid heeft aangenomen. Hem is voorgekomen, dat het voorstel daarop had moeten zijn ingetrokken, dat men niet kan veronderstellen, dat de meerderheid der Kamer, met het goedkeuren der wet, eene gewaagde proef heeft willen nemen; — dat de tijd, sedert de wet in werking is gebragt, te kort is, om over hare deugdelijkheid te kunnen beslissen, en dat het houden eener enquête over dit onderwerp daarom te meer ongeraden zoude zijn, dewijl daardoor de zedelijke kracht der bestaande verordening zoude ondermijnd worden.

De heeren *Dirks* en *v. Nispen* hebben in gelijken zin gesproten. De heer *Blussé* heeft ontkend, dat het voorstel zou zijn gedaan, om de beraadslaging over de nu bestaande wet te vertragen. Ook hij heeft verklaard, het oordeel over deze wet aan hare werking te willen toetsen; maar heeft gemeend, dat juist daartoe een opzettelijk onderzoek gevorderd wordt, en dat daarmede in 't minst geen tijd verloren zal gaan.

De heer *Bachiene* heeft beweerd, dat zijne opgave, omtrent den ongunstigen toestand van het bedrijf, niet overdreven is; dat de wet niet voor alle zoutziederijen nadeelig werkt en dat het juist deze ongelijke werking in de toepassing der verordening is, welke hij betreurt: dat hij 'er ook aan twijfelt, of de wet wel met zoodanige kennis van zaken is aangenomen, als wenschelijk zoude zijn geweest. Hem is voorgekomen, dat verscheidene leden de wet hebben aangenomen, in het denkbeeld, dat zij als eene proeve zoude worden aangemerkt, en dat het nooit te laat is, om te onderzoeken en aantetoonen, wat er moet gedaan worden, om een belangrijken tak van nijverheid voor wegkwijning te behoeden.

De minister van Financien heeft daarop onder anderen verklaard, dat bij de administratie geene last is gegeven, om op den eenen met meer scherpheid toetezien, dan op den ander; dat de ambtenaren, bij de gerezene moeijelijkheden, alleen gebruik hebben gemaakt van een regt, 't welk hun bij de algemeene wet was toegekend, en dat 'er indedaad weinige klagten tegen de bestaande zooveel besprokene zout-wet zijn ingekomen. De voorsteller heeft daarop geantwoord, dat men denkelijk met klagen heeft opgehouden, omdat de klagten niet baatten, maar dat 'er genoeg bezwaren tegen de wet zijn geopperd.

Bij stemming is het voorstel (gelijk gemeld is) met 26 tegen 25 stemmen aangenomen. Voor hebben gestemd de heeren *Gevers Deijnoot*, *Zijlker*, *ten Cate*, *Stolte*, *Rochussen*, *v. Amerongen*, *Slieher*, *Reijnders*, *v. Lijnden*, *Verwey*, *Anemaet*, *Poortman*, *Jongstra*, *Mackay*, *Groen*, *Metman*, *Huguenin*, *Westerhoff*, *Wintgens*, *v. Hall*, *Blussé*, *Schooneveld*, *v. Hoevell*, *de Raadt*, *de Moraaz* en *Bachiene*.

Naar luid der wet van Augustus 1850, ter regeling van het regt van enquête en het reglement van orde, moet de Kamer het aantal der leden bepalen, waaruit de commissie van onderzoek moet bestaan; het aantal der leden, welke tot het afnemen der verhooren worden vereischt, en moeten de leden door de Kamer bij stemming worden benoemd. De gevorderde getuigen kunnen vrijwillig verschijnen, of bij dagvaarding daartoe worden genoopt, en worden in een der vertrekken van het lokaal der Tweede-Kamer onder eede gehoord.

— In een der binnen deze stad uitkomende bladen komt voor, dat het berigt, 't welk in sommige dagbladen is medegedeeld, ten aanzien van de ongunstige beoordeeling der voordragt op het beleid der regering in O. en W. Indie, te algemeen gesteld is; dat wel bedenkingen tegen hetzelve zijn in 't midden gebragt, maar dat men het daarvoor houden kan, dat de groote meerderheid der leden, wat de hoofdbeginselen aangaat, het allezins eens is met de Regering, en dat men geenszins hetgeen in eene of twee Afdeelingen is gebeurd kan aannemen als de uitdrukking van het gevoelen der meerderheid, welke, in het belang der volksplantingen zelven, gematigde verbetering wenscht, en daarvan ook, door de benoeming der rapporteurs in de verschillende Afdeelingen, schijnt te hebben doen blijken.

— Van de 66 leden, welke de Tweede-Kamer thans telt hebben 31 deelgenomen aan het onderzoek in de Afdeelingen van het voorstel van den heer *Wintgens* tot het instellen van eene enquête nopens den toestand der nationale zee-visscherijen. Men heeft daarbij vrij algemeen gemeend in de voordragt eene strekking te bespeuren ten gunste van het behoud der premien. Dit heeft veel tegenstand gevonden, en men heeft het overbodig geoordeeld, om deswegens nog een onderzoek

te gelasten. Ten aanzien van de bedoeling van den voorsteller, dat het onderzoek zoude loopen over de banden, welke door reglementaire bepalingen het bedrijf steeds knellen, zijn de gevoelens zeer verdeeld geweest.

Zeer vele leden hebben echter, uithoofde van het belang der zaak, het voorgestelde onderzoek zeer wenschelijk geacht, zonder juist daarom voor de premien gestemd te zijn.

De gemaakte bedenkingen zijn den voorsteller medegedeeld. Hij heeft dezelve beantwoord. De commissie van rapporteurs, bestaande uit de heeren *Poortman*, *Schooneveld*, *Gevers*, *Dirks* en *Westerhoff*, heeft geen nader onderzoek noodig geoordeeld. Twee hunner hebben zich tegen het houden der enquête verklaard. Drie, erkennende dat een onderzoek nuttige uitkomsten kon opleveren, hebben gemeend, dat men, alvorens daartoe overtegaan, behoorde aftewachten, welke maatregelen de Regering in dezen zoude nemen.

— Heden zijn de Afdeelingen der Tweede-Kamer vergaderd geweest, tot onderzoek van de ontwerpen van wet, betreffende 1° de begrooting voor den arbeid der gevangenen voor 1853; 2° de veenderijen onder 's Gravenhage en Monster, en 3° voor het verleenen van het regt van naturalisatie aan tien personen.

— In de openbare zitting van de Tweede-Kamer van heden is, op voorstel van den voorzitter, besloten, om op maandag den 22sten November overtegaan tot de benoeming van de leden voor de commissie van de enquête voor de heffing van den accijns van het *zout*, en tot de regeling van hetgeen verder daarmede in betrekking staat.

Van de zijde der Regering zijn ingekomen tien ontwerpen van wet, ter bekrachtiging van provinciale belastingen, welke naar de Afdeelingen zijn verzonden.

Tot rapporteurs zijn benoemd voor het ontwerp van begrooting voor den arbeid der gevangenen, de heeren *Poortman*, *Schiffer*, *Slicher*, *de Raadt* en *Anemaet*; — voor de veenderijen onder 's Gravenhage en Monster de heeren *Zijlker*, *Gevers Deijnoot*, *van Eck*, *de Raadt* en *Mackay*; — voor de naturalisatie-wetten de heeren *Zijlker*, *Hengst*, *v. Voorst*, *v. Wijlick* en *Anemaet*.

Daarop is beraadslaagd over de conclusie der commissie, belast met het onderzoek van de verdragen met Oostenrijk en Wurtemberg, ter uitlevering van boosdoeners, en is deze conclusie, zonder beraadslaging, goedgekeurd.

Vervolgens zijn de beraadslagingen geopend over het gebruik van het batig slot der koloniale geldmiddelen over 1850.

Bij de beraadslaging over dit wets-ontwerp, 't welk met algemeene stemmen (behalve die van den heer *van Eck*) is aangenomen, zijn verschillende aangelegenheden, tot den vervoer en den verkoop van producten in verband staande, ter sprake gekomen, en hebben eenige leden en wel de heeren *v. Hoëvell*, *v. Goltstein*, *de Man* en *v. d. Linden* hunne bevreemding betuigd over de onvoorwaardelijke afkeuring van het besluit van den Gouverneur-generaal in de O. Indie, wegens de uitgifte der promessen, door den minister van Kolonien, terwijl deze bewindsman nog in 't onzekere schijnt te verkeeren, ten aanzien der redenen, welke tot dien maatregel kunnen hebben geleid. Hun is voorgekomen, dat op deze wijze het vertrouwen op den bekwamen landvoogd zoude kunnen worden geschokt, en dat dergelijke afkeuring niet van ligtvaardigheid was vrijtepleiten.

— De minister heeft herhaaldelijk te kennen gegeven, geheel geen wantrouwen te voeden ten aanzien van den zoo verdienstelijken Gouverneur-generaal, maar geenszins elken op zich zelven staanden maatregel voor zijne rekening te kunnen nemen; te minder, omdat hij meent, dat de genoemde landvoogd op eene minder bezwarende wijze in de behoefte had kunnen voorzien, waarvan nader zal moeten blijken.

Zonder geheel te zijn bevredigd, hebben sommige der genoemde sprekers hun genoegen te kennen gegeven, dat de minister zijne eerste uitdrukkingen, betreffende de aangelegenheid, had verzacht, en daardoor den onaangenamen indruk, dien de memorie van beantwoording had te weeg gebragt, merkelijk had verminderd.

— Uit de memorie van beantwoording van Z. E. den minister van Justitie, op de bedenkingen, betreffende de begrooting voor dit hoofdstuk, blijkt, dat thans hier te lande *elf* huizen van arrest, justitie of verzekering gevonden, in welke 419 cellen voor de afgezonderde opsluiting van aangeklaagden of veroordeelden aanwezig zijn. Van deze waren op den eersten October 1852, behalve die, welke met Januarij 1853 in dienst zouden worden gesteld, bezet 206, en onbezet 185. Van de 208 cellen in het huis van arrest en justitie te Amsterdam, waren destijds bezet 97 en onbezet 111.

— Z. E. de minister van Marine heeft verklaard, dat het aantal van 8 stoomschepen thans genoegzaam wordt geacht voor de dienst in de O. Indien, maar dat het tevens noodzakelijk wordt geoordeeld, om het aantal zeilschepen aldaar te vermeerderen, die, door hunne krachtigere wapening, beter geschikt zijn, om het gezag, waar dit noodig is, te handhaven; — den inlander den vereischten eerbied inteboezemen, en daar, waar eene landing gevorderd wordt, door hunne sterkte van bemanning, meer tot krachts-ontwikkeling toetebrengen.

Ten aanzien van de meermalen besprokene percussie-granaten, heeft Z. Exc. verklaard: „dat de proeven, in den afgeloopen zomer genomen, de onbetwistbare bewijzen hebben opgeleverd, dat dergelijke granaat, terstond na het indringen in eenig hard voorwerp, springt, 't geen bij den gewonen granaat het geval niet is, bij welken bovendien mindere zekerheid bestaat, ten aanzien van de werking der buis; dat daardoor de eerstgenoemde eene kennelijk voordeelige eigenschap boven de andere bezit, welke van een beslissend gewigt kan wezen, wanneer men te doen heeft met een vijand, die niet van zulke dadelijk vernielende projectilen voorzien is."

— In deze residentie is van Petersburg aangekomen de buitengewone Raad en secretaris van legatie bij het gezantschap van Rusland, prins *Wiasemski*, belast met het overbrengen van de tijding van het overlijden van Z. K. H. den hertog *van Leuchtenberg*.

— De luitenant-generaal *v. Omphal*, adjudant van Z. M. den Koning, heeft deze residentie verlaten, ten einde zich naar Londen te begeven en aldaar tegenwoordig te zijn bij de lijkplegtigheid van den Hertog *van Wellington*, bij welke hij belast zal zijn met het dragen van den maarschalks-staf.

— Z. M. heeft benoemd tot ontvangers der dir. bel. te Vleuten *D. Toewater*, en te Scherpenzeel *C. G. v. Huls*.

HAARLEM, 16 November.

Uit de gisteren ontvangene Javasche Couranten deelen wij nog de volgende bijzonderheden mede:

In de residentie Samarang zijn in de eerste dagen van Augustus zware regens gevallen, welke overstroomingen en aan de suiker-cultuur veel schade veroorzaakt hebben. — In Japara is de suiker-productie mede, door zware regens in de laatste helft van Julij, zeer benadeeld. Ook in andere residentien hebben overstroomingen meer of minder belangrijke verwoestingen te weeg gebragt.

Berigten van Amboina, loopende tot 2 Aug., houden in, dat op de noordkust van Nieuw-Guinea de rust, welke in het vorige jaar gestoord was, geheel hersteld is. Een inlander, die zich voor een profeet uitgaf en aan het hoofd der beweging stond, is met de voornaamsten zijner aanhangers gevangengenomen door de vaartuigen, welke de Sultan van Tidore, die, onder de opperheerschappij van het nederl. gouvernement, als leenman het bestuur over die landen voert, te dien einde derwaarts afgezonden had. — De gezondheids-toestand op Amboina liet niets te wenschen over, en door het geheele gouvernement der Moluksche eilanden heerschte eene volkomene rust.

In de hoofdplaats van Palembang heeft de cholera zich vertoond; van 18 tot en met 26 Aug. zijn 162 personen in de kampongs aangetast, waarvan 45 gestorven en 66 hersteld. Bij de kampongs-hoofden en voorname ingezetenen zijn geneesmiddelen verkrijgbaar gesteld. — Ook in Banka is de ziekte uitgebroken; van 23 tot 30 Aug. werden in de benedenstad 7 personen aangetast, die alle bezweken zijn. Van wege het bestuur werd al het mogelijke aangewend, om deze ramp te lenigen.

De Sultan van Lingga heeft zich persoonlijk naar Sincapore begeven, om zich personeel te verschaffen voor het ontginnen der steenkolenbeddingen van Reteh, op de oostkust van Sumatra, en schijnt geneigd te zijn om het zijne bijtedragen tot de ontwikkeling der nijverheid op Lingga en onderhoorigheden.

Zr. Ms. schoenerbrik *Saparoea* is, met de kruisboot n°. 60, den 18den Aug. te Riouw teruggekomen van een kruistogt in de wateren van Riouw, zonder eenige ontmoeting gehad te hebben. Eerstdaags zou die schoenerbrik deelnemen aan eene bekruising der monden van de rivieren van Djambi en Palembang, de kust en omliggende vaarwaters, om den invoer van vuurwapenen en buskruid tegen te gaan.

Op het eiland Ceram zijn stukjes steenkolen gevonden, en wel aan de uitwatering van de rivier Ta, nabij Kilmoerie (onder Banda), alsmede aan den mond der rivier Jan Compaan. De luit. ter zee *Jordens* is, tot nader onderzoek, derwaarts gezonden.

De werken aan het nieuwe maritime etablissement aan de oostzijde der rivier Kaliemaas, te Soerabaya, worden met ijver voortgezet. Dagelijks arbeiden daaraan 1800 man. Tot het uitdiepen van het bassin is men onophoudelijk met een stoombaggermolen bezig. Het drijvende droogdok wordt nagezien en inwendig van modder gezuiverd; het bevindt zich in een voldoenden toestand. Ofschoon slechts 2¾ jaar in dienst, hebben reeds meer dan 50 schepen met goed gevolg daarvan gebruik gemaakt. De europesche werklieden voldoen goed en geven reden tot tevredenheid. Het is te verwachten, dat dit nieuwe maritime etablissement, als het eens voltooid is, van onberekenbaar nut zal zijn voor de oorlogs- en koopvaardijvloten, en dat die inrigting onder de zeldzaamste in dit werelddeel genoemd zal mogen worden.

De geregtelijke instructie der zaak van den gezagvoerder *Gibson* en den stuurman *Graham* van de americaansche schoener *the Flirt* wordt, nadat het hooggeregtshof bij arrest van 2 Sept. regtsingang met bevel van gevangenhouding tegen hen verleend had, voortgezet en zooveel mogelijk bespoedigd.

Omtrent de Palembangsche aangelegenheden deelt de *Staats-Courant* (behalve het in de Javasche Couranten gemelde) nog de volgende bijzonderheden mede:

„In de Ampat Lawang ondervindt men nog moeijelijkheid in het kiezen van geschikte passirahs, in de plaats van sommige der ontslagene of overledene inlandsche hoofden. De verschillende intrigues, die de onderscheidene partijen in het werk stelden, om die keuze op een hun welgevallig persoon te doen vallen, maakten dat die zaak op de lange baan werd geschoven.

„In de divisie Rawas en de beneden-divisien was alles rustig. Uit de Moessie Ilier waren nog hoofden, welke vroeger ongunstig gestemd waren, met de achterstallige landrenten aangekomen. Uit de gesprekken met hen bleek maar al te zeer, dat de handelingen van den naar Java verplaatsten *Ferdana Mantrie* de oorzaak is geweest van hunne armoede. Men scheen nu eerst overtuigd te worden, dat hij of zijne zonen niet zoude terugkomen. De toevloed van klagers uit de Moessie Ilier was groot en had ook tot de ontdekking geleid, dat de *Ferdana Mantrie* zich in de divisie aan verschillende ongeoorloofde handelingen had schuldig gemaakt.

„De aanvang der geregelde paketvaart met stoombooten op eenige deelen onzer buitenbezittingen heeft aldaar aanstonds veel opgewektheid te weeg gebragt. Inzonderheid was dit het geval te Amboina. Het gouvernement heeft door die paketvaart nu tijdingen van Padang, Benkoelen en de Molukken van, om zoo te zeggen, weinige dagen."

HAARLEM, 16 November.

Bij de stemming voor de vervulling van de openvallende plaatsen in de Kamer van Koophandel te dezer stede, door het aftreden van de heeren *Jan Smits Jr.*, *Joh. de Breuk Jr.* en *Joh. Enschedé Jr.*, zijn van 108 stemgeregtigden 27 briefjes ingeleverd, en is daarbij gebleken, dat de volstrekte meerderheid zich heeft vereenigd, met 23 stemmen, op den heer mr. *Joh. Enschedé Jr.*; met 22 stemmen op den heer *J. de Breuk Jr* en met 22 stemmen op den heer *J. Smits Jr.* — De verdere stemmen zijn verdeeld geweest op de heeren *E. P. Westerveld*, *H. D. Gildemeester Buze*, *S. Veen Dz.*, *J. Gerber*, *J. Bijleveld*, *L. Sabelis Jr.*, *K. F. de Breuk*, *H. G. Barnaart*, *A. F. Kremer* en *D. Veen*.

Den 15den dezer vertrok van Rotterdam het fregatschip *Hendrika*, toebehoorende aan de heeren *A. van Hoboken en Zonen*, beladen met eene partij machinerien, uitmakende twee compleete suiker-toestellen, bestemd voor twee fabrieken op het eiland Java, beide vervaardigd in de werkplaatsen van de heeren *van Vlissingen*, *van Heel en Derosne Cail & C°.*, te Amsterdam, benevens het materieel voor eenen ijzeren stoomsleper, met deszelfs werktuigen en 12 dito goederen ligters, ten dienste eener door den heer ridder *de Stuers* op Java opgerigte stoomsleepvaart-onderneming. Ook dat materieel is afkomstig uit de fabriek van de heeren *Paul van Vlissingen & Dudok van Heel* te Amsterdam. (*N. Rott. Cour.*)

— De den 15den dezer te Gorinchem gehoudene paardenmarkt was druk bezocht; er waren omstreeks 5000 paarden, waaronder vele schoone, die ook tot hooge prijzen gekocht werden. Vooral was de handel in jonge paarden levendig. Vele fransche en belgische kooplieden waren aanwezig.

— De *Zwolsche Cour.* meldt: „Naar men verneemt, zou de minister van Binnenl. Zaken voor alsnog zwarigheid hebben gemaakt om de door den heer *Balkema* aangevraagde concessie tot eene spoorweg-verbinding met Hanover te verleenen."

— De heer *Elout van Soeterwoude*, uit 's Gravenhage, welke zich als vertegenwoordiger der Nederlandsche Protestanten, aangesloten had aan de deputatie, die onlangs zich naar Florence heeft begeven, om genade of verzachting van straf te vragen voor de wegens de openbare belijdenis van het protestantsche geloof tot tuchthuisstraf veroordeelde echtgenooten *Madiai*, heeft gisteren, in het Odeon, te Amsterdam, in eene openbare zamenkomst van eene talrijke schare belangstellende hoorders, eenige bijzonderheden nopens die zending medegedeeld. Volgens hetgeen de *Amst. Cour.* daaromtrent berigt, gaf de spreker eene schets van den treurigen toestand, waarin de veroordeelden (de man te Volterra, de vrouw te Lucca) zich in hunne nu reeds 15 maanden durende gevangenschap bevinden; van het tegen hen gevoerde regtsgeding; van de loffelijke bemoeijingen van den r. k. advocaat der veroordeelden ten hunnen behoeve. Twee leden der deputatie hebben de vrouw, *Rosa Madiai*, in hare cel bezocht. Voorts schilderde de spreker den droevigen indruk, dien het in Toscane heerschende stelsel van schending van domicilie, bij vermoeden van overtreding van godsdienstigen of staatkundigen aard. Eindelijk berigtte hij, dat graaf *v. Arnim*, met eene bijzondere zending van den Koning van Pruissen bij den Groothertog van Toscane, te Florence was aangekomen op den dag, waarop de deputatie die stad verliet. Ten slotte zeide hij, dat, naar al hetgeen men vernomen en gedaan had, de hoop bestond, dat de ongelukkige veroordeelden begenadigd zouden worden, bij gelegenheid der ophanden zijnde bevalling van de Groothertogin. Onder de door den spreker medegedeelde bijzonderheden behoeve ook, dat in Toscane 23,000 Protestanten gevonden worden, en dat deze, in een adres, aan de deputatie hun dank betuigd hebben voor hare bemoeijingen: — dat de deputatie een manifeit aan de evangelische Christenen in Europa gerigt heeft, waarin o. a. voorgesteld wordt, een permanent committé te vestigen, tot bevordering der belangen van de Evangelische Kerk en tot het verleenen van hulp, waar dit verlangd mogt worden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Amsterdam, 16 November. Den 15den dezer in Texel binnengekomen: de stoomb. *Magnet* en *Lord John Russell*, beiden van Londen; *Margaretha*, Lindeman, *Wilmina*, Bas, beiden van Sunderland; *Frouwina*, Bakker, *Jufvrouw Hillegina*, Giezen, *Martin Friedrich*, Kraft, *Johann Gerard*, Huges, alle 4 van St. Petersburg; *Rensina*, Prak, Riga; *vier Gezusters*, Helmers, Memel; *Hertha*, Sarnow, *Louise Charlotte*, Rohrden, beiden van Dantzig; *Hendrika Jantina*, Bart, Oudsoen; en uitgezeild: *Speed*, Mackay, Londen; *Eolus*, Johnsen, Fredrikstad, zijn beiden uit zee teruggekomen; *drie Södskende*, Swensen, Krageroe. Wind z. z. w.

Den 15den dezer in Helvoet binnengekomen: *Dankbaarheid aan de N. H. M.*, Drent, Batavia, ligt nog voor het Pampus ten anker; *Grand St. Joseph*, Thorby, Caen, de stoomb. *Admiraal Ver-Huell*, Havre; *Batavier* en *Attwood*, beiden van Londen; *Vriendschap*, Mulder, *Flora*, Thobens, beiden van St. Petersburg; *Jonge Tammink*, Bakker, *Hendrika Gesina*, Kwint, beiden van Riga; *Emilie*, Louritsen, Bandholm. Gisteren nog: *Weldaad*, de Jonge, St. Petersburg; *Heinrich III*, Ehlers, Arensburg; *Meta*, Hansen, *Geertruida*, Tuntelder, beiden van Riga; *Egbertus*, de Jonge, *Susanna*, Heeres, beiden van Libau; en uitgezeild: de stoomboot *Feijenoord*, Londen; *Alders Minde*, Siep, Drammen. Gisteren nog: *Hendrika*, Admiraal, Brouwershaven. Wind z. w.

Den 24sten Aug. te Samarang binnengekomen: *Macao*, de Groot, Rotterdam.

Den 19den Aug. te Sourabaija binnengekomen: *Sphynx*, Wigman, Port Philip; en uitgezeild: 30 Aug. *Zeevaart*, Knaap, Amsterdam.

Den 2den Sept. van Passaroeang uitgezeild: *Admiraal Piet Hein*, van der Linden, Amsterdam.

Den 15den Aug. van Tjilatjap uitgezeild: *Erasmus*, Scharper, Rotterdam; 18 dito *Gebroeders*, Flik, Amsterdam; 26 dito *Valparaiso*, van der Meyden, Rotterdam; *Regina*, Gersen; 3 Sept. *Mercurius*, Sipkes qq., beiden naar Amsterdam.

Den 24sten Sept. te St. Helena binnengeloopen: *drie Gebroeders*, Swart, voor wijlen Krentebol, Batavia naar Rotterdam.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

16 *November* 1852. — 4½ *ure.*

			van	tot	gem.
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	63 15/16	64	—
„ „	3	„	76¾	77 1/16	76 15/16
„ „	4	„	95 5/16	⅜	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	—	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	122	¼	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	78⅜	⅜	78 7/16
„ . . .	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	108	—	—
„ „ 1828/1829.	5	„	106⅝	—	—
Certificat. „ 1831/1833.	5	„	96 11/16	⅞	—
„ „ 1840	4	„	91⅜	—	—
„ bij Stieglitz. . .	4	„	91⅛	—	—
„ „ „ N. .	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	70 13/16	—	—
Certific. van „ . .	6	„	71⅜	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	162¼	—	—
Obligatiën	4	pct.	85⅜	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	24 9/16	11/16	24⅝
„	3	„	44 13/16	45	44 13/16
„ Binnenl. . .	3	„	—	—	—
Amortisable			6¼	—	—
Bew. Coupon			3 11/16	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	—	—	—
„ Metalliek . .	5	„	77 11/16	¾	—
„ „ N. . .	5	„	90½	—	—
„ „ . .	2½	„	39½	40 7/16	—
BELGIE, ...	2½	„	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	52 5/16	11/16	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	99	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	5	„	41¼	—	—
„	4	„	37¾	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5½	„	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼	„	40¼	⅜	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2	„	—	—	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	25 1/16	3/16	25⅛
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4⅛	—	—

Amsterdam Ned. Bank 5 pc. 123. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 90. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 4 5/16 à ½. Sardinie 5 pc. 94 9/16. Columbia Equador 4⅛. Venezuela obl. uitg. 10⅝. Louisiana 5 pc. 100. — Beleening 2½. Prolongatie 2½ à 3.

Van heden af worden obl. Metaliek 2½ pc. allen door elkander genoteerd.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

De binnenl. fondsen waren heden prijshoudend; de belgische gezocht; de fransche, spaansche en portugesche aangeboden; de russische vast; de oostenrijksche op de vorige hoogte en de Mexicanen tot iets hoogere prijzen gevraagd.

Londen, 15 November. Mexico 25⅜. Spanje 1 pc. 25⅛. Sardinie 99. Turkije 3 pr.

Parijs, 15 November. De 3 pc. renten 85 fr. 95; 4½ pc. 107 fr. 90. Spanje 3 pc 45⅝.

Antwerpen, 15 November. Belgie 2½ pc. 55¾. Spanje 1 pc. 24½.

MARKTBERIGTEN.

Rotterdam, 15 November. *Tarwe:* bij redelijken aanvoer van n. Zeeuws., Vlaams. en Overm. ging puike kwaliteit tot vorige prijzen gemakkelijk van de hand, en waren geringe en afwijkende soorten moeijelijk te verkoopen; goede en puike *f* 8,25 à *f* 9,60; mindere *f* 6,25 à *f* 8; jar. Zeeuws., die weinig wordt aangevoerd, vond voor de puike kwaliteit tot 10 cts. hooger genegen koopers;

goede en puike *f* 10,25 à *f* 10,60; mindere *f* 9,50 à *f* 10,10; roode soorten onveranderd; 163 p. jar. Hoogl. Kleefs. *f* 312; 161, 162 p. dito *f* 308, *f* 313; 162, 164, 165, 166 p. n. dito *f* 310, *f* 315, *f* 320, *f* 325, *f* 330; 160, 161, 162 p. dito Bovenl. Ris *f* 305, *f* 309, *f* 313; 162 p. jar. Kleefs. *f* 308; 158 p. o. Wolgast *f* 285; 155 p. dito Hooge Rijn *f* 270; 164 p. Petersb. Cubanca *f* 285, *f* 290; 156 p. witb. Pools. *f* 325. *Rogge:* Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 6,50 à *f* 7,50; voorts 148 p. Frans. *f* 204; 146 p. dito *f* 208; 147 p. jar. Rijn *f* 200; 147 p. Pruiss. Pomm. *f* 200; 146, 149 p. Odessa *f* 187, *f* 200; 146 p. dito bij partij *f* 180; 143, 145 p. n. Arch. *f* 185, *f* 187, *f* 190; 143 p. o. Petersb. *f* 180; 147 p. n. Libau te Delfsh. *f* 208; 142 p. Cours. te Schiedam *f* 195; in publ. veiling: 140 last min of meer gebroeide Odessa 146 p. *f* 175, *f* 176, *f* 177. *Gerst:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter *f* 5,50 à *f* 5,90; dito zomer *f* 5,30 à *f* 5,60; voorts 137 p. jar. Frans. te Schiedam *f* 188. *Haver:* Zeeuws. en Inl. korte *f* 2,90 à *f* 4,50; dito lange *f* 2,40 à *f* 3,70. *Boekweit*, op 140 p.: n. Noord-Brab. *f* 195, *f* 197, *f* 200, *f* 202; dito Vlaams. *f* 194, *f* 200; dito Groot-Brab. *f* 194; dito grove Frans. *f* 188; o. Frans. *f* 162, *f* 168. *Erwten:* Zeeuws. groene *f* 8,25 à *f* 9; groote dito *f* 9,25 à *f* 10,50; dito witte *f* 7,50 à *f* 8,50; Geld. graauwe *f* 11 à *f* 14. *Boonen:* Zeeuws. en Walch. witte *f* 8 à *f* 11,50; dito bruine *f* 7,50 à *f* 12,25; dito paardenb., 10 cents hooger, *f* 5,80 à *f* 6,10. *Koolzaad:* Zeeuwsch gestort £ 53; Vlaamsch £ 53; zomer £ 41.

218de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

14de Lijst. N°. 5326 en 10391, ieder een prijs van *f* 1000.

*** MENSCHENVRIENDEN!

Met bange zorgen zien wij den winter naderen; want wij hebben in onze armenkas geen geld meer. En hoe gaarne zij zou willen helpen, de christelijke liefde hier is onmagtig. Wij mogen ons geweten niet bezwaren, met de gevolgen die er te wachten zijn, indien wij hieronder stil blijven zitten en de nooden onzer armen niet te kennen geven. Daarom wenden wij ons tot u menschenvrienden, waar zij zich ook bevinden, en bevelen u onze armen aan. De Hemelsche Vader bewege uwe harten tot christelijke milddadigheid en geve ons, in de gelegenheid te mogen worden gesteld, bittere ellende weg te nemen, tranen van ongelukkigen te droogen! Iedere gift, hoe gering dan ook, zal ons welkom wezen. Gaarne zullen wij van de ontvangst derzelve melding maken; terwijl wij ondergeteekenden tevens op ons nemen, ze daar te besteden, waar de nood het hoogst is en zij het meeste doel treft.

Schokland, 16 *November* 1852.
J. CROMHOUT, Predikant.
P. JACOBS KALE, Ouderling.
E. RIGTER, Diaken.

*** VERGADERING, van het Departement Haarlem, der Nederl. Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, op Vrijdag den 19den Novemb. 1852, 's av. 7½ ure.

*** VERGADERING van den Gemeente-raad van Haarlem, op Vrijdag den 19den November 1852, des middags ten *een* ure.

*** De Wel-Eerw. Heer ***C. SCHWARTZ***, uit Amsterdam, stelt zich voor, om in den loop van dezen Winter, eenige VOORLEZINGEN te houden over de **Profetiën van Jesaja**, in het Kerkgebouw der Broeder-Gemeente, op Donderdag den 18den, en vervolgens alle veertien dagen, des avonds ten half acht ure.

*** Getrouwd:

A. B. COHEN STUART,
Ambtenaar van de tweede Klasse in Nederlandsch-Indiën, en
A. D. R. DE LEEUW, van *Amsterdam*.

SOERAKARTA, 22 September 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

W. P. H. BLÖHM en S. J. LARET.

AMERSFOORT, 12 November 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

GEORGE VAN GHEEL GILDEMEESTER
en
CATHARINA QUIRINA TWISS.

CLEVE, 15 November 1852.

*** Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER *J. F. F. PEETERS*, Echtgenoote van Mr. L. G. BOURICIUS.

AMBOINA, 20 Augustus 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *A. E. MANSFELDT—MEURS.*

ROORDAHUIZUM, 11 November 1852.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, mijne geliefde Echtgenoot *A. J. LETTE.*

NIEUWERKERK, 12 November 1852.
J. VAN BENDEGOM.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *A. BRIEL*, Huisvrouw van P. STOLP, Heel- en Vroedmeester.

DEN BURG op *Texel*, 12 November 1852.

*** DORDRECHT, 13 November 1852. Heden beviel van een' welgeschapen ZOON *SAMUËLA JACOBA KEUCHENIUS*, geliefde Huisvrouw van

Q. C. COLLARD.

*** Bevallen van eene DOCHTER *G. A. H. HERMSEN SANDIFORT.*

HAARLEM, 15 November 1852.

*** UTRECHT, 10 November 1852. Heden morgen omstreeks half acht ure, is op het onverwachtst, na eene schijnbaar geringe ongesteldheid van weinige dagen, in den ouderdom van vijftig jaren en zeven maanden, Vrouwe HUBERTA DELIANA DRIESSEN, slapende de eeuwige rust ingegaan, waardoor haar Echtgenoot Dr. A. H. SCHOLTE, rustend Leeraar der Hervormde Gemeente van Druten, welke met Haar-Ed. bijna zes en twintig jaren door den band des huwelijks en der liefde was vereenigd geweest, en zijne vier Kinderen in diepe droefheid gedompeld zijn. Zij, die de dierbare overledene van nabij gekend hebben, kunnen eenigzins het smartelijk verlies beseffen, dat hare naaste Betrekkingen door haar overlijden getroffen heeft.

*** Heden overleed mijne geliefde Dochter en eenig Kind, ROELANDA HERMINA, na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van 22 jaren.

ZUTPHEN, 11 November 1852.
A. A. T. LULOFS,
Wed. *H. J. Fortuijn.*

*** Het KINDJE, waarvan mijne geliefde Echtgenoote, den vierden dezer, voorspoedig beviel, werd ons heden door den dood ontnomen.

ALKMAAR, 14 November 1852.
P. F. C. DRUYVESTEYN.
Eenige kennisgeving.

*** Overleden de Wel-Ed.-Geboren Heer JAN ADRIAAN SAXE, in leven Gepensioneerd Controleur van 's Rijks Belastingen te Rotterdam, in den ouderdom van bijna twee en negentig jaren.

LEIDEN, den 14den November 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Heden ontsliep zacht en kalm, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, J. VAN WIJK, Wed. *D. Molenkamp*, in den ouderdom van 73 jaren.

DELFT, 15 November 1852.
G. MOLENKAMP.
H. H. MOLENKAMP,
VAN DER MANDELE.
A. G. MOLENKAMP.

Deze diene tevens tot bijzondere kennisgeving.

*** Heden overleed tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen, Behuwd-Kinderen en verdere Betrekkingen, mijn geliefde Echtgenoot MEINDERT VAN ORDEN, in den ouderdom van circa 55 jaren.

ZAANDAM, 15 November 1852.
G. DEKKER,
Wed. *M. van Orden.*

Op uitdrukkelijke begeerte van den Overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw gedragen worden.

*** OPROEPING VAN ERFGENAMEN.

De genen, welke ingeval van *ab intestato* overlijden van BARTJE VAN EYK, onlangs te Gerverskop overleden, tot hare Nalatenschap zouden geregtigd geweest zijn, worden uitgenoodigd, voorzien van de vereischte Bewijsstukken, zich in hun belang, in *persoon* of met *franco* Brieven te vervoegen ten Kantore van den Notaris VAN GEYTENBEEK, te Harmelen.

*** Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den Boedel en de Nalatenschap van KLAAS SNEL, gewoond hebbende en den derden November 1852 te Wieringerwaard nabij de Oude Sluis overleden, worden verzocht daarvan vóór het einde dezer maand November opgaaf of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris C. SIEMERS, te Zijpe.

*** VENNOOTSCHAP.

Bij acte op den 21sten October 1852, voor den Notaris A. L. VAN SLOGTEREN, residerende te Enkhuizen, verleden en geregistreerd, is tusschen de Heeren SIMON KARSTEN Houtzager en Handelaar en CLAAS KUYPER, zonder bepaald beroep, wonende beide te Enkhuizen, aangegaan eene VENNOOTSCHAP om voor gezamenlijke rekening uitteoefenen en te drijven de *Houtzagerij* en den *Handel* in *gezaagde* en *ongezaagde Houtwaren*, onder de Firma van KARSTEN en KUYPER, waarvan beide Vennooten de teekening zullen hebben voor handelingen de Vennootschap betreffende, en zulks voor den tijd van vier achtereenvolgende jaren, ingaande primo Januarij 1853 en eindigende 31 December 1856.

*** Aan de Bijzondere School der 1e. Klasse te Utrecht, is gelegenheid tot plaatsing van eenen EERSTEN ONDERMEESTER, liefst van den tweeden Rang, de Hollandsche en Fransche Talen volkomen magtig en bekwaam om die beide Talen, benevens de Geschiedenis en Aardrijkskunde aan eene talrijke Klasse grondig te onderwijzen.

Het Salaris zal zijn naar bekwaamheid. Nadere inlichtingen kunnen op *franco* aanvragen verkregen worden ten huize van den Heer E. A. TALMA, te Utrecht.

*** Men vraagt voor eene Dorpschool: Een ONDERMEESTER, van den 3den Rang, Practische bedrevenheid in de School en geschiktheid voor de Kerkdienst, zijn vereischten; eenige bedrevenheid in de Fransche Taal en in het Teekenen is aanbeveling. Er bestaat gelegenheid tot het beoefenen van Talen, Wiskunst en Muzijk. Adres met *franco* Brieven, onder Lett D, aan den Boek- en Papierhandelaar F. G. A. J. VAN WERKHOVEN, te Alphen a/d Rijn.

*** Een ONDERWIJZER van den derden of vierden Rang, wordt gevraagd tot assistentie in de tijdelijke waarneming der School te Noordwijk-Binnen. Adres bij den Burgemeester der Gemeente.

*** Op een Instituut in Zuid-Holland vraagt men zoo spoedig mogelijk: Eenen SECONDANT, van de P. G., bezittende den 2den of 3den Rang, geëxamineerd voor het Fransch en van goede getuigschriften voorzien. Brieven *franco*, onder Letter J., aan de Boekhandelaars J. NOORDUIN en ZOON, te Gorinchem.

*** Aan eene *Inrigting* voor middelbaar Onderwijs, verlangt men tegen primo December of later: Eenen EERSTEN SECONDANT, die den tweeden Rang bezit, en geëxamineerd is in het Fransch en Engelsch. Vooral zal er gelet worden op de kennis van het Engelsch, en het Salaris zal daarvan eenigzins afhangen. Adres met *franco* Brieven, onder Letter B., bij de Boekhandelaars J. H. GEBHARD EN C°., Rokin, Hoek van de Wijde Kapelsteeg, te Amsterdam.

*** Aan een Instituut in de Provincie Utrecht, verlangt men eenen SECONDANT, van den derden Rang, en geëxamineerd in het Fransch en Engelsch. Adres met *franco* Brieven, bij de Boekhandelaars J. H. GEBHARD & C°., Rokin, Hoek Wijde Kapelsteeg, te Amsterdam.

*** In eene *Apotheek* te Leyden, wordt met 1°. Februarij of later een LEERLING gevraagd. Adres, *franco* Brieven, Letter B., bij den Boekhandelaar P. H. VAN DEN HEUVELL, aldaar.

*** **Tegen Januarij of Februarij** wordt gevraagd, door een *Doctor in de Genees-, Heel- en Verloskunde* op een aangenaam Dorp in Noord-Holland, een fatsoenlijk JONG MENSCH, niet beneden de 20 jaren oud, bekend met de *Receptuur* en geschikt tot het verrigten van kleine *Heelkundige Diensten*. De Voorwaarden zijn: Kost, Inwoning met gezellig Verkeer, en honderd guldens Salaris. Adres met *franco* Brieven, Letter B., bij de Boekhandelaars J. H. GEBHARD & C°., Rokin, hoek van de Wijde Kapelsteeg, te Amsterdam.

*** H. J. VAN BRAAMBEEK, te Oostburg, vraagt door vertrek van zijnen 1sten Secondant, uithoofde van ziekte, terstond IEMAND, liefst van den 2den Rang en geëxamineerd voor de Fransche Taal, tegen genot van een ruim salaris en gewone verpleging. Brieven *franco*.

*** *Het Gemeente-Bestuur van* HARLINGEN, eerlang zullende overgaan tot de benoeming van eenen STADS-GENEESHEER, aan welke Betrekking eene Jaarwedde van *f* 250 is verbonden, noodigt diegenen, welke genegen zijn, naar die Betrekking te dingen, uit, zich voor den 15den December e. k., bij gezegelde adressen aan te melden

Het Gemeente-Bestuur voornd.,
P. ADAMA ZIJLSTRA.
De Secretaris,
VAN VELSEN WIERSMA.

Harlingen, 11 *November* 1852.

*** *De Commissie van Toezigt over het Gesticht* MEERENBERG bij Haarlem, willende voorzien in de vacerende betrekking van GEHUWD-HOOFDBEAMBTE bij gezegd Gesticht, roept daartoe op Gehuwde Lieden, liefst zonder Kinderen, uit den fatsoenlijken stand, van beschaafde opvoeding, middelbaren leeftijd en onbesproken zedelijk gedrag. Deze betrekking bestaat hoofdzakelijk in de taak, om als *Huismeester* en *Huismeesteres*, onder toezigt en leiding van den 1sten Geneesheer-Directeur, het dagelijks Huishoudelijk Bestuur uitteoefenen, over de geheele Inrigting, een personeel bevattende van ongeveer 100 Beambten en Bedienden en 400 Lijders. Zij vordert van den Man, bovenal administrative practische bekwaamheid, voorts Taalkennis (behalve van het Nederduitsch, ook nog van ééne of twee andere Talen), geschiktheid om de vereischte orde over het Dienstpersoneel te kunnen handhaven, alsmede de ervaring en kennis, die vereischt wordt tot keuring van Levensmiddelen, Kleedingen Liggingstoffen en andere behoeften. De Vrouw zal behalve de geschiktheid, om haren Echtgenoot zooveel noodig te kunnen assisteren, eene op ruime schaal verkregene kennis en ondervinding moeten bezitten, omtrent alles wat de Huishouding eener zoo uitgebreide Inrigting vereischt.

De voordeelen aan deze eervolle en gewigtige Betrekking verbonden, zijn: vrije, op fatsoenlijke wijze ingerigte Huisvesting, Voeding, Vuur, Licht, Bewassching, Geneeskundige behandeling, benevens eene jaarwedde van *f* 1200.

Gegadigden worden verzocht, om zich, met overlegging der vereischte Bescheiden, *zoodra mogelijk in persoon* te vervoegen bij den Heer Directeur Dr. B. H. EVERTS aan het Gesticht.

Namens de Commissie voornoemd:
A. v. STRALEN, Secretaris.

*** EEN ONTVANGER DER DIRECTE BELASTINGEN EN ACCIJNSEN 6de kl., op een gunstig gelegene Plaats, wenschte tegen nader te bepalen voorwaarden, eene **ruiling** te doen met eene zijner Ambtgenooten in de Provincie Gelderland of Utrecht, aan den Straatweg of nabij een Station van den Spoorweg wonende. Adres met *franco* Brieven, onder Letter v. G., bij P. B. VAN WANING BOLT, Boekhandelaar, Heerenmarkt, T. T. 273, te Amsterdam.

*** Een BAKKERSKNECHT, oud 26 jaren, van de Protestantsche Godsdienst, wenschte gaarne, tegen 1 Febr. 1853, als zoodanig geplaatst te worden in eene Broodbakkerij, liefst ten Platten Lande, om door den tijd dezelve te kunnen overnemen. Men vervoege zich, met *franco* Brieven, bij den Boekhandelaar J. RITSEMA, te Haarlem.

*** Voor een talrijk gezin verlangt men tegen Februarij: Een TUINMAN, die de Warmoezerij goed verstaat en tevens eenig Huiswerk kan verrigten. Adres *franco*, onder Letter B., bij de Boekhandelaars VAN HEIJNINGEN en POST UITERWEER, te Utrecht.

*** Bij eene fatsoenlijke Prot. Familie, op een zeer aangenaam Dorp in Gelderland, bestaat gelegenheid voor EEN of TWEE PERSONEN, voor eenen matigen prijs Kost, Inwoning en des verkiezende genoegelijk Huisselijk Verkeer te bekomen. Adres *franco*, Lett. V. W., bij den Boekhandelaar J. H. MELLINK, te Zutphen.

*** VERANDERING VAN WOONPLAATS.

De ondergeteekende heeft de eer aan zijne Begunstigers, zoo binnen als buiten deze Stad te berigten, dat hij zijne AFFAIRE heeft verplaatst van de Zijlstraat naar de Koningstraat, Wijk 5, N°. 10, bij de Groote Markt; en dat bij hem te bekomen zijn: alle soorten van *Breukbanden*, beste fijne *Tafel-*, *Scheer-* en *Pennemessen*, *Scharen* en wat verder tot zijn vak behoord; en worden alle deze Artikelen bij hem gerepareerd en geslepen.

Haarlem, *Nov.* 1852.

M. WEBER.
Instrument-, Messen- en Breukbandenmaker.

MAGAZIJN DE ZON,

Nieuwendijk, H. 224.

De ondergeteekende, heeft de eer bekend te maken, dat hij heden geopend heeft, een TWEEDEN WINKEL in ZIJDEN, KATOENEN en WOLLEN MANUFACTUREN en MODES. Hij beveelt dezelve bescheiden in de gunst van het geachte Publiek aan, zullende door reële en prompte bediening trachten het reeds veelvuldig genoten vertrouwen duurzaam te bevestigen.

Amsterdam, 16 *November* 1852.
A. VAN DER MÖHLEN.

*** In het Magazijn van H. C. STEUP, Kalverstraat N°. 39 te Amsterdam, zijn weder ontvangen PIANINO'S, uit de Fabrieken van *J. Broadwood & Sons*, te London, *Roller et Blanchet*, te Parijs, *Pleyel & C°.*, *Bernhardt*, enz.; terwijl aldaar tevens eenige goed onderhoudene gebruikte PIANO'S voorhanden zijn.

*** ALGEMEENE-BLOEMHANDEL.

Ondergeteekende adverteert aan alle geëerde Begunstigers, dat door hem op *franco* aanvraag en *à contant* alom wordt bezorgd:

50 soorten div. ROZEN op Stam, doorbloeijers à *f* 1,— p. st.
50 „ „ dito op Struik, „ à „ 0,60 „
50 „ „ dito uit de Wortel, diverse „ 0,30 „
300 „ vaste PLANTEN v. de koude grond „ „ 0,15 „

Ook GROENBLIJVENDE- en BLOEM-HEESTERS tot civiele prijzen *met naam*, worden ter verzending aangeboden, blijvende aangaande het geleverde borg.

De Bloemist te Oegstgeest,
A. OUTSHOORN.

***** TE HUUR:**
In het aangenaam gelegen Dorp Bemmel, om met Mei 1853 of eerder te aanvaarden: DRIE BEHANGEN KAMERS en een Keuken; met of zonder Meubels naar verkiezing, zeer geschikt voor eene kleine Huishouding, ook kan men dezelve huren zonder Keuken, maar als dan met Kost en Bediening daaronder begrepen. Adres, Brieven *franco*, bij den Eigenaar J. RUDOLPH, te Bemmel, en J. F. THIEME, Boekhandelaar te Nijmegen.

*** Tegen Mei verlangt men in HUUR, en bij nadere overeenkomst in KOOP: Een aangenaam gelegen BUITENTJE, vrij van overstrooming, geschikt voor *Zomer- en Winterverblijf*, in de nabijheid van een Stad of Dorp: onverschillig in welke Provincie, met Stalling voor Vee, Rijtuig en eenig best WEIDE-HOOILAND daarbij annex, met opgave van ligging, groote en Huurprijs. Hierop reflecterende, adressere men zich met *franco* Brieven, onder Letter A., bij den Boekverkooper A. ENTROP VAN POETEREN, te 's Gravenhage.

***** UIT DE HAND TE KOOP:**
Een hecht en sterk WOONHUIS, staande op eene der Grachten van de Stad Utrecht, met eenen Tuin en een daarachter gelegen groot Achterhuis, met vrije uitgangen, waarin sedert jaren eene Fabriek is uitgeoefend. Adres met *franco* Brieven, onder Letter J., bij den Boekhandelaar C. BIELEVELT, te Utrecht.

*** Het uitmuntend fraai bewerkt Palissanderhouten LEDEKANT, van de *Arnh. Tentoonstelling*, zie Catalogus N°. 363 (*d*) plus minus hoog 3, lang 2, breed 1 Ned. Ellen, wordt voor de som van *f* 150, ter overname aangeboden. Te bevragen met *franco* Brieven bij J. Az. DOYER, Boekhandelaar te Arnhem.

*** OPENBARE VERKOOPING op Vrijdag 19 November 1852, des voormiddags ten 10 ure, op de Binnenvestgracht, omtrent de Hoogewoerd, binnen Leyden, tegen contanten betaling, van:
9 KALFKOEIJEN, 3 VARE-KOEIJEN, 1 vette KOE; 6 KALF SCHOTTEN; 6 vette SCHAPEN; eene partij HOOI; eene partij MEST; eene VLETSCHOUW; 2 Koperen MELKTESTEN; eene IJSSLEDE; VOERBAKKEN en oud IJZER; eenige BOUW- en STALGEREEDSCHAPPEN, en eene groote hoeveelheid ROMMELING.
Alles behoorende tot den gemeenschappelijken Boedel en de Nalatenschappen van wijlen LEENDERT VAN DEN BOSCH en WIJNANDA VAN BEEK, in leven Echtelieden, te Leyden, en ter plaatse voormeld te bezigtigen op Donderdag den 18den November 1852, des voor- en namiddags van 10—12 en van 3—5 ure.

*** W. G. KLEMAN, Makelaar, zal ten overstaan van den Notaris J. VAN PRAAG Bz., op Maandag den 22sten November 1852, des middags ten Een Ure, voor den Stal op de Keizersgracht, bij de Leidschestraat te Amsterdam, presenteren te verkoopen: Eenige differente zwarte en bruine PAARDEN; een Stads-Coupé, een Drowsky op Veeren, met breede Bank en Achterzitting, een Tweebaks-Wagen op Veeren, een kapitale geheel voor reisgebruik ingerigte Wagen, met Berging voor Koopmans-Goederen, een Vigelante voor 4 personen, een Tilburrie op Raamveeren, en een Prik-Arreslede; mitsgaders rijk gemonteerde Tuigen, Hoofdstellen, Arretuigen, dito Hangers met Bellen, Zweepen en vele andere Stalgoederen. Op den Verkoopdag voor een ieder te zien. Iemand hier iets ter Verkoop bij willende voegen spreke met gemelden Makelaar.
NB. *In het vervolg zullen de Verkoopingen ten TWAALF in plaats van ten Een Ure aanvangen.*

*** Op Dingsdag den 7den December 1852, des voormiddags ten 11 ure, zal bij *Jan van Rijn*, in het Regthuis te Benschop publiek worden verkocht:
Eene kapitale HOFSTEDE, bestaande in Woon- en Bouwhuis, 2 Schuren en 2 Hooibergen; benevens 21 Bunders, 39 Roeden, 5 Ellen WEI-, HOOI-, BOUW-, BOOMGAARD- en GRIENDLANDEN, in de Gemeente Benschop, op de noordzijde boven de Kerk. En
Een Perceel WEILAND, groot 3 Bunders, 56 Roeden, 10 Ellen, gelegen als vooren op de zuidzijde. Te zamen verhuurd voor *f* 985 in het jaar, als: de Landerijen tot den 1sten Januarij, en de Betimmeringen tot den 1sten Mei 1859.
Breeder bij Biljetten, en nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris W. H. J. CAMBIER VAN NOOTEN, te Lopik.

***** VERKOOPING DER BIBLIOTHEEK**
van wijlen den Wel-Ed. Hoog-Geb. Heer W. L. MAHNE, den 19den en 20sten November, te Leyden, door den ondergeteekende:
Onder de vele belangrijke Werken daarin voorkomende, verdienen vooral vermelding, in *Folio*: De schoone Parijsche uitgaaf bij *Fermin Didot*, van den STEPHANI *thesaurus linguae Graecae*, compleet, de hoogst zeldzame druk van den HOMERUS *c. comm. Eustachii, te Rome in* 1542 uitgegeven, MEERMAN *thesaurus juris civ. et canon*, 8 *voll*; in *Quarto*: Een buitengewoon fraai Exemplaar van PLUTARCHI *moralia ed. Wyttenbach*, 8 *voll*, LIVIUS *van Drakenborch*, 7 *voll*. en meer andere; maar bijzondere opmerking verdiend een Exemplaar van den CICERO ERNESTI, waarvan de *Clavis*, met papier doorschoten, geheel beschreven is met Aanteekeningen van den beroemden WYTTENBACH.
De verzameling GENEES- en NATUURKUNDIGE BOEKEN welke bij deze verkooping geveild zal worden, bevat onder andere: *De eerste zeer zeldzame druk* van GALENUS, *Venetië* 1525, bij *Aldus* uitgegeven, verder het groote Anatomische Werk van ALBINUS, SANDIFORT, *Museum Anatomicum*, 4 voll., MONRO *traité d'Ostéologie*, en kostbare Werken over de NATUURLIJKE GESCHIEDENIS, voornamelijk BOTANIE.
Onder de niet onaanzienlijke verzameling HANDSCHRIFTEN, worden eene groote hoeveelheid Brieven gevonden van Binnen- en Buitenlandsche Geleerden aan *Wyttenbach*.
Voorts ATLASSEN en KAARTEN, kostbare PLAATWERKEN en PLATEN en een in Olieverw, door L. MORITZ geschilderd *Portret* van WYTTENBACH, alles uitvoerig in den Catalogus vermeld.
Leyden, 19 *Nov*. 1852. *E. J. BRILL.*

*** Voor *f* 4.90, in plaats van *f* 17.35.

E. SUE, DE ZEVEN HOOFDZONDEN.

I. **HOOGMOED**, de Hertogin. 2 Deelen. II. **NIJD**, Frederik Bastian. III. **GRAMSCHAP**, de Hellestoker. IV. **ONKUISCHHEID**, Magdalena. V. **TRAAGHEID**, Neef Michel. VI. **GIERIGHEID**, de Millionairs. VII. **GULZIGHEID**, Doctor Gastarini. Te zamen 8 Deelen van 1700 Bladzijden zeer compres gedrukt, met fraaije Vignetten en gekl. Omslagen.
Het zal genoeg zijn er bij te voegen, dat het is de uitgave van den Heer A. TER GUNNE, die, wat vertaling en uitvoering betreft, de beste is, die van dit Werk bestaat. De aflevering geschiedt op *franco* aanvraag en *à contant* door **J. H. VAN DER BEEK**, Voorburgwal bij de Pijlsteeg, N°. 159, te Amsterdam.
Als **ZES LIEFHEBBERS VAN LEZEN** ieder 81½ CENT bij elkander leggen, kunnen zij met hunne Familie deze ACHT BOEKDEELEN lezen voor hetzelfde Geld, dat het HUREN daarvan in eene LEES-BIBLIOTHEEK zoude kosten, en eindelijk kunnen de Deelhebbers, tot deeling overgaande, elk ÉÉNE ZONDE nemen en door het Lot beslissen wie de ZEVENDE zal hebben.

***** GEBR. MULLER, te 's Hertogenbosch, geven uit:**

WET

OMTRENT DEN WAARBORG EN DE BELASTING DER GOUDEN EN ZILVEREN WERKEN,

GEVOLGD DOOR EEN

TARIEF

DER REGTEN EN VAN HET ESSAILOON;

BEWERKT DOOR

A. J. CATS,

Controleur bij den Waarborg te *'s Hertogenbosch*.

Prijs *f* 1,00.

*** In alle Boekwinkels is voorhanden, eene Lijst van Inteekening op een Werkje (uitgegeven *ten voordeele van de* **8 Weduwen en 26 Weezen te Hellevoetsluis**) onder den Titel van:

BROEDERLIEFDE.

Gedichten van J. J. ABBING, M. BÖESEKEN, S. M. BÖESEKEN, Mr. VOORBEITEL CANNENBURG, DORBECK, ERICA, W. J. HOFDIJK, H. H. KLIJN, Mr. J. A. MOLSTER, H. J. SCHIMMEL, P. H. TESTAS en anderen, voor slechts **60** Cents. *Een ieder drage door ruime Inteekening op dit lieve Boekje bij, tot hulp dezer ongelukkigen.*

***** Het klein Getal overige Exemplaren (dertig) van eene oplage van circa TWEE DUIZEND van:**

DE LONDENSCHE TENTOONSTELLING 1851.

Inhoudende het Londensche Nieuws, gedurende de Tentoonstelling. Met **200** Houtgravuren, gebonden in groot folio, blaauw linnen Prachtband en Vergulde Stempels, waarvan de prijs bij de uitgave was, ***f* 12** en door den band verhoogd wordt met ***f* 2,50**, wordt thans à contant voor **ZEVEN GULDEN** per Exemplaar afgeleverd, door A. W. SYTHOFF, Boekh. te Leiden.

GROOTE LEES-BIBLIOTHEEK.

De Boekhandelaar J. M. E. MEIJER, Heerengracht, hoek van de Wolvenstraat, KK, N°. 205, te Amsterdam, geeft op heden uit, à 10 Cents, het **13e** SUPLEMENT, op den Catalogus zijner zoo uitgebreide en welbekende *Hollandsche*, *Fransche en Hoogduitsche* LEES-BIBLIOTHEEK, bevattende de meest gezochte Werken van Smaak in de laatste tijd uitgegeven. Niet alleen de uitgebreidheid van deze Lees-Bibliotheek als bevattende **20000 Boekdeelen**, maar ook de netheid der Boeken, maken dat dezelve alle aanbeveling verdient.
Het Prospectus der Lees-Inrigting zoowel voor binnen als buiten Amsterdam is op *franco* aanvrage *gratis* verkrijgbaar.

*** Bij H. J. VAN KESTEREN te Amsterdam, is à 90 Cents te bekomen:

HANDBOEK

VOOR

BURGERS EN KOOPLIEDEN,

HOUDENDE VOORBEELDEN VAN ACTEN, WELKE IN BURGERLIJKE ZAKEN EN ZAKEN VAN KOOPHANDEL, VOLGENS DE WET, ONDERHANDSCH MOGEN WORDEN OPGEMAAKT.

door Mr. C. THEMMEN. VIERDE DRUK.

*** Bij LOMAN & REUDLER, Kalverstraat, op den Hoek van de Jonge Roelensteeg, te Amsterdam, is uitgegeven:

VERSPREIDE GEDICHTEN

VAN

H. J. SCHIMMEL.

Gebonden in groen Linnen Prachtband, met eene Staalgravure van W. F. WEHMEIJER naar C. ROCHUSSEN. Prijs *f* 2,50.
Inhoudende: Aan de Poëzy. Hagar. *Margaretha van Henegouwen*. Het Ronde Putje. *Pieter Dirkzoon Hasselaar. Beatrix. Christus* en de Volkeren. Prentjes Kijken. Herostratus. Zondag-Morgen. Kennis-Dorst. *Guurtes Kribbe.* Terugblik. *Dramatische Fragmenten. Anna Boleijn. Francesca di Rimini.*
Het Werk is in alle Boekwinkels voorhanden.

*** A. MONGERS & ZOON, te Doesborgh, hebben uitgegeven en aan de Inteekenaren verzonden:
ANNA VAN LINT, of de brave DIENSTBODE, en ANNA VAN LINT in hare Huisselijke en Burgerlijke Betrekkingen geschetst, door J. J. BÖESEKEN, geb. PELTENBURG. 2e. Druk, prijs *f* 1,50. Bovengenoemde Werkjes, zoo bijzonder geschikt om aan trouwe Dienstboden als geschenk uit te reiken, zijn ook elk afzonderlijk te bekomen, à *f* -,80. Dezelve worden niet in Commissie gezonden, maar zijn gemakshalve ook verkrijgbaar gesteld bij den Heer J. NOORDENDORP, Boekhandelaar te Amsterdam.

*** DE VIJFDE AFLEVERING van GELDERLAND, nieuw, geheel oorspronkelijk Tijdschrift voor Nederl. Letterkunde, onder Redactie van Mr. W. VAN DE POLL, bevat:
Proza: I. J. S. VAN MERWE, goede partijen. Eene Novelle. II. T. VAN WESTREENE Wz. Eene Weeze Vertelling. III. G. HAAZLOOP WERNER, Wandelingen over de Veluwe. Wandeling door de Gemeente Ermeloo, (vervolg). Poëzy: I. H. R. VAN DEYLL, (Dr. HENRY RIEHM) de tweede wijding der Aarde. II. ANNA, Herfstmijmering. III. J. CHR. GEWIN, Herfst. Bijblad: Boekbeoordeelingen.
Tiel, *Nov*. 1852. Wed. D. R. VAN WERMESKERKEN.

ZOO EVEN VERSCHEEN:

Prijs *f* 1,90 Ingenaaid

GESCHIEDENIS VAN NEDERLAND
door
M. J. VAN OVEN
circa
400 BLADZ.
te UTRECHT by
W. F. DANNENFELSER
MET 64 PORTRETTEN IN KLEURDRUK

of *f* 2,20 Gebonden

*** Bij GEBRs. CAMPAGNE, te Tiel, ziet op heden het licht:

I. IS HET MOGELIJK GODSDIENSTLOOZE SCHOLEN OPTERIGTEN?

Betoog dat het Christelijk Godsdienstig beginsel onafscheidbaar is van het Lager Onderwijs door ***S. TALSMA.*** Prijs 35 Cents.

II. DE WETTEN OP HET GESLAGT

met elkander in verband gebragt en tot een geheel vereenigd. Prijs 25 Cents.
Dit *goedkoope* Boekje bevat *al* de Wetten op het Geslagt: het is onmisbaar voor iederen Ambtenaar en Vleeschhouwer.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.